

STORFANGST: Jegere landet rundt lader nå opp til rypejakta, og drømmer om full klaff - slik Stein Ivar Iversen hadde på Ringebyfjellet på seinhøsten i fjor. FOTO: BJØRN HJELLE

Over middels rypeår i Sør-Norge

- Det går mot et noe over middels rypeår i Sør-Norge, opplyser rypeprofessor Johan B. Steen.

HJERKINN: Fra sin base på Dovrefjell kan Steen melde om store kull av både ryper og skogsfugl over hele Sør-Norge. - Årsaken til at det går mot et rypeår over middels sør for Dovre, er at det denne sesongen er bra med både mus og lemen over store deler av det sørlige Norge - og dermed blir årets rypekull i mindre grad rovdymat, opplyser rypeprofessoren.

- Betyr vår- og sommerværet mye for rypebestanden?
- Nei, det spiller en helt ubetydelig rolle. Det som avgjør utviklingen er rovviltet og hva de har å spise av alternative dyr, mener Steen.

Han framholder at fjorårets rypesesong var middels god.

- Men der det var lite stamfugl igjen kan det selvsagt heller ikke bli noe toppår denne høsten. Meldingene jeg nå får inn fra fjelloppsynsmenn, folk som rir og går i fjellet eller kjører langs seterveier over hele Sør-Norge, er veldig positive både når det gjelder observasjoner av nye rypekull og størrelsen på disse. På grunnlag av dette slår jeg fast at årets rypesesong blir bedre enn fjorårets, sier Steen.

LARS KRISTIAN STEEN

lars.steen@nationen.no

Bra med ryper i Nord-Norge

Forberedelsene til årets rypejakt er i full gang. Store kull er observert flere steder i Nord-Norge - og i Finnmark går det mot et svært godt rypeår.

TANA: Bestandene varierer som vanlig over hele landet. I enkelte biotoper er det bra med fugl, mens områdene rett ved ser nesten tomme ut. Rypejegerveteran Stein Ivar Iversen fra Tana forteller at han i sommer har sett store flokker flere plasser i Finnmark med kull på 6-10 kyllinger, men også her varierer det mye.

- Mitt råd til jegerne er derfor å ta jakta som en flott tur sammen med vennegjengen og heller la en del fugl få fly videre.

Spesielt når det er flere jegere som går sammen, har det lett for å bli litt «konkurranse», påpeker den erfarne rypejegeren som også jobber som jakt- og fiskeguide over hele landet. Iversen råder heller jegerne til å gjøre en avtale om å skyte annen hver gang, og la mye fugl bli igjen til neste år.

Rypejakta starter 10. september over hele landet og varer ut februar måned. I størsteparten av Nord-Norge varer jakta til 15.

mars. Det er likevel en del lokale reguleringer rundt om i de forskjellige områdene som regulerer tidsperioden. Sjekk derfor med ditt lokale Fjellstyre, eller søk info på inatur.no.

Gå sakte - søk grundig

- Gode råd til folk som skal på rypejakt for første gang?

- Under rypejakt kan man ikke gå sakte nok. Bruk god tid når du søker av terrenget. De fleste løper forbi mye fugl. Tenk sikkerhet. Pek aldri med løpet i retning av andre, heller ikke på avstand, rikosjettfaren er stor. Bruk rødt/orange merke på klærne, eller en fargerik caps når du jakter, og ha «godcapsen» i sekken når du skal posere for fotografen. Det forekommer dessverre vådeskudd hvert år, advarer Iversen.

Han råder videre til å ta en lang pause midt på dagen da rype er vanskelig å finne.

- Lag bål og slapp av, og ikke minst spis før du går deg tom. Der

RYPEÅR: I følge eksperter blir det rypejakt over middels både i nord og sør denne høsten. Jeger Stein Ivar Iversen fra Tana jakter ryper over hele landet, her fra rypejakta i fjor.

FOTO: BJØRN HJELLE

RYPEJAKT

■ Rypejakta i Norge starter 10. september over hele landet, og varer ut februar måned. I Nord-Norge varer rypejakta til 15. mars.

■ Rypetellinga pågår nå for fullt både i nord og sør.

■ De siste årene er det skutt i snitt 450.000 ryper per jakt sesong i Norge.

■ Mye smågangere i fjellet betyr store sjanser for ett bra rypeår. Dette fordi rovdyr og rovfugler da i større grad tar mus og lemen framfor rypekyllinger.

har jeg selv bommet mange ganger, innrømmer finnmarkingen.

Knekke rypekoden

- Hva er så fasinende med nett-opp rypejakta?

- Høstfjellet er flott. Rypejakta får meg til å gå ekstra langt hver eneste jakt dag. Fasinasjonen av å klare å finne fugl og «knekke koden» på hvor rypa sitter akkurat i dag driver meg til å gå både oppover og nedover hele dagen. Man blir sliten, og straks rypa letter er man like pigg igjen, ler jegeren. Han framholder at andre ganger er det gøy å se at man fungerer som jaktlag, og ikke minst kveldene med gjengen på koia eller i teltet er viktig. - Og selvskutte ryper smaker nydelig, skryter jegeren.

- Er det stor interesse for rypejakt i år?

- Vi opplever betydelig interesse for tilbud om transport og forskjellige ferdigriggete leirplasser i Tana og Øst-Finnmark. Kokk og guide kan følge med. En del vil også ha jakt pakker med turer ut fra ulike overnattingssteder på fjell og vidder, forteller jaktguiden som har arrangert og guidet rypejegere i Finnmark gjennom flere år.

I pakt med naturen

- Din beste rypejaktoplevelse noensinne?

- Det er ikke antallet ryper, men en tur langt ute i en av Finnmarksfjordene, der fetteren min og jeg brukte båt for å komme dit vi skulle gå ifra. Vi skulle vandre langt og bratt og hadde minimalt med mat med. Sattset rett og slett på å leve en hel uke av det vi sanket og fanget i naturen en uke. Vi spiste ørret, røye, rype, ender og hadde blåbær, tyttebær og krøkebær til dessert hver eneste dag. Vi overlevde, smiler tannaværingen - på vei mot nye fargerike høstdager i rypefjellet i nord.

LARS KRISTIAN STEEN

lars.steen@nationen.no

Treff oss på Elverum

De Nordiske Jakt- og Fiskedagene, 9-12 august 2007

www.nbjf.net

Jegere og gårdbrukere!

Vi tar i mot alle typer skinn til beredning og garving. Også salg av skinn og skinnprodukter.

Spørsmål ang. behandling av skinn før levering? Se våre nye nettsider www.roarpels.no

ROAR PELSINDUSTRI
ETABLERT 1946

Kampebråten 10 - Pb. 157 - 1300 Sandvika
Tlf: 67 54 87 02 - Fax: 67 54 09 20 - E-post: roarpels@start.no